

den til Lejeren.“ Dette er den eneste Forpligtelse i hele Kontrakten, jeg kan finde for Ejeren Vedkommende. Tænk, det er — selvfølgelig — hans Forpligtelse snarest muligt at bringe den Lejlighed, han har lejet ud, i en saadan Stand, at Lejeren overhovedet kan flytte ind! Men i øvrigt er det kun Lejeren, som har Forpligtelserne. Til Belysning af Aanden i disse Mønsterkontrakter maa jeg have Lov at citere et Par enkelte andre Punkter. Der staaar saaledes: „I Tilfælde af Uenighed om det lejedes kontraktmæssige Tilstand ved Fraflytningen, underkaster saavel Ejer som Lejer sig to af Københavns Grundejerforening til Afgørelse af saadanne Tvistigheder udvalgte Voldgiftsmænds Afgørelse.“ To af Københavns Grundejerforening udvalgte Voldgiftsmænd — det er ellers ikke den Maade, hvorpaa man plejer at udnævne en Voldgift. Forholdet plejer at være det, at hver af Parterne har Lov til at udnævne sin Mand, og saa tager de en Opmand, men her udnævner Ejeren selv to, som skal afsige den Dom, hvorefter saavel Ejer som Lejer sig haver at rette. Endnu et Punkt maa jeg have Lov at citere. Der staaar i Afsnit 7 af denne Mønsterkontrakt: „Naar Opsigelse har fundet Sted, eller naar Fraflytning af anden Grund skal ske, er Lejeren pligtig til uden Misrekommandation at lade lejesøgende bese Lejligheden, saa ofte det fordrer o. s. v.“ Man maa se denne Bestemmelse i Sammenhæng med, hvad der staaar i et andet tidligere Punkt, nemlig følgende: „Viser det sig ved Indflytningen, at der i Lejligheden findes Væggetøj, Mus, Rotter, Kakerlakker eller lignende Dyr, kan Lejeren ikke af den Grund fragaa Lejemaalet eller nægte at opfylde Kontraktens Bestemmelser.“ Jeg sætter det Tilfælde, at jeg bor som Lejer i en Lejlighed, hvor det vrimler med Kakerlakker, og af den Grund har sagt op. Hvis en anden da ønsker at bese Lejligheden, har jeg som Lejer at fremvise denne Lejlighed til den nye Mand uden Misrekommandation, det vil sige, at der paahviler mig et uhyre Ansvar, Ansvar for Kontraktbrud, hvis jeg vover at sige: Lejligheden er fuld af Kakerlakker, min kære Mand. Det forekommer mig, at det er i den Grad rigoristiske Bestemmelser, at de berøver Grundejerne enhver Sympati, og Grundejerne maa forstaa, at hvis den Dag kommer, da de har Brug for Indgriben fra det offentlige Side, maa de lægge om paa en anden Bø.

Jeg har endnu et Par Bemærkninger at gøre til den ærede Ordfører for Venstre. Han sagde, at der var i hvert Fald een Ting, som han syntes, de 3 Partier — dermed

mente han altsaa Socialdemokratiet, det konservative Folkeparti og det radikale Venstre — havde maattet kunne enes om, nemlig at gaa bort fra det, som han kaldte Stavnsbaandsbestemmelsen — det er for Resten et ikke ganske ueffent Udtryk. Ja, der findes vel ingen Medlemmer i de nævnte 3 Partier — jeg kan da i hvert Fald svare for mit eget Parti —, som ikke er meget kede af, at man i det tyvende Aarhundrede overhovedet skal have Bestemmelser af den Art. Men vi er inde under en abnorm Krigstids abnorme Eftervirkninger, og jeg kan sige til Belysning af Nødvendigheden af en saadan Bestemmelse, at i den By, hvor jeg er fra, er Forholdene saaledes, at vi ligefrem er nødt til indtil videre at fastholde en Bestemmelse, hvorefter vi kan afskære fra Tilgang. Paa den anden Side tror jeg dog ikke, at en Kommunes Bestyrelse noget Øjeblik skulde tænke paa at fortolke en saadan Bestemmelse saa inhumant, at man ikke aabnede Folk, hvis Erhverv tvang dem til at bo i den paagældende By, Adgang til at faa Lejlighed der.

Den ærede Ordfører for Venstre talte ogsaa om de mange tilbageholdte Lejligheder, som skulde findes rundt omkring, og som straks vilde komme paa Bordet, om jeg saa maa sige, saa snart det hele blev givet fri. Jeg ved nu ikke, hvor mange saadanne tilbageholdte Lejligheder der findes. Jeg vil tro, at Tallet er noget større i det ærede Medlems Fantasi, end det vilde vise sig at være, hvis vi fik Spørgsmaalet undersøgt. I alt Fald har jeg bidt Mærke i, at i Besvarelserne fra samtlige Købstæder findes der ikke meget om den Ting. Saa vidt jeg ved, er der kun et eneste Byraad, som har sagt noget om, at der var Lejligheder i Byen, som blev holdt tilbage, fordi man vilde have Ejendommene bekvemt salgbare, om jeg maa bruge dette Udtryk.

Som Lovforslaget foreligger, er det som bekendt, sine aabenbare Mangler til Trods, accepteret af Flertallet i det andet høje Ting, og til dette Flertal hører ogsaa mit Parti. Heller ikke her i Tinget vil mine Meningsfæller saa lidt som jeg gaa imod Lovforslaget, men naar vi stemmer for det, er det rigtignok i Haabet om, at det trods alt maa vise sig at være et Skridt i Retning af lovordnede Tilstande i Forholdet mellem Ejer og Lejer, som skaber den størst mulige Tryghed til begge Sider, thi Boligspørgsmaalet er af den mest fundamentale Betydning for et Samfund. Dets heldige Løsning betyder langt, langt mere end dette, at alle kan faa Tag over Hovedet. Det har